

el butlletí de la DEC

Amb divuit anys d'història, el «Butlletí Interior dels Seminaris de la Delegació d'Ensenyament Català d'Òmnium Cultural» és una publicació singular, començada en ple franquisme i continuada en la llibertat. Va néixer de la dedicació d'Òmnium —quan legalment no existia— a l'ensenyament del català i ha continuat, en temps més favorables, al servei de l'escola catalana en general. Sempre ha estat una publicació «tècnica», amb una gran voluntat de servei i d'adequació. I ha passat de la presentació policopiada a la impressió, seguint el mateix compàs del canvi de possibilitats.

El començament, el 1965, fou modest, com a estricta eina de treball i sota l'empara d'una entitat d'Església, ja que Òmnium, segons la legalitat del moment, tenia suspeses les activitats i clausurat l'estatge social del carrer de Montcada. Eren tres fulls mecanografiats encapçalats d'aquesta manera:

«Centre d'Estudis Francesc Eiximenis Seminaris

Passeig de Gràcia, 72, 7è.
Barcelona-7.

»Amic:

Amb la present carta us oferim notes lingüístiques o d'informació que creiem que us podran interessar.»

Eren fulls de 27×21. La caputxa legal de l'Eiximenis s'hi mantingué fins que Òmnium, amb la substitució de la forma jurídica de societat civil per la d'associació, tornà a tenir els reconeixements oficials: el nom de l'entitat hi apareix, per primera vegada, al número de novembre de 1967. Pel març de 1966, ja s'hi comença a parlar de «Comissió Delegada d'Ensenyament», amb adreça a la plaça del Pi, 3. Al número de desembre de 1967/gener de 1968, s'hi enceta la denominació «Butlletí dels Seminaris d'Ensenyament de Català», però el primer canvi formal destacat no es produeix fins en un número de 1971: comptabilitzant les sortides anteriors, és considerat el 51 i comença amb una capçalera impresa en color blau: número i capçalera esdevenen elements importants d'identificació. Finalment, al 111 (octubre de 1976), la publicació resta configurada en

la forma actual. S'hi manté la denominació «Butlletí Interior dels Seminaris de la DEC d'Òmnium Cultural», però amb el subtítol «Escola Catalana/Suplement del Butlletí d'Òmnium Cultural», i comença amb un «Davantal» de Joan Triadú que diu, sota l'epígraf «Una nova etapa»:

«En iniciar aquest Butlletí una nova etapa de la seva existència, potser cal dir unes paraules mirant enrera. Ni els homes ni els pobles si no són agraïts de llur passat no es mereixen gaire l'esdevenidor (...) Els onze anys d'aquest Butlletí corresponen als temps mitjanament passadors d'un passat, d'aquest passat, que anava deixant endarrera tot el pitjor d'ell mateix. Mentrestant, uns homes, una gent, es congraven entorn de feines concretes i es conjuraven a no fer cap història, de moment, i a no resignar-se a no tenir-ne. En ple passat, tot això ningú no s'ho deia, ni calia, i si resseguim, com un almanac, els anys i els números del Butlletí, hi trobarem la impertorbable companyia d'uns noms, alguns d'ells ja desapareguts —Eduard Artells, Lluís Jordà— i l'aparició de noms nous, de noves col·laboracions, en la congruència d'un mateix propòsit. Com a eix, el professor Manuel Miquel i Planas (...).

»La DEC ha crescut, però esperem que no hagi perdut. Perquè no ens podem permetre de perdre ni un llençol en cap bugada. La JAEC ha fet quinze anys, amb força més de mil títols que ja es poden treure de sota el rajol. És hora de buidar els amagatalls? Tots sortim força a camp descobert, i el nostre Butlletí també (...).

»Gràcies a tots pel Butlletí del passat i pel que s'aixeca.»

El Butlletí renovat té un format més reduït (24×17) i no es limita a temes de llengua: l'equip actual —Carme Alcoverro, Joaquim Arenas, Enric Larreula, Manuel Miquel i Planas, Josep Pasqual i Ernest Sabater— és el mateix que el d'aquell número 111, amb l'única baixa de Ramon Pinyol. (Cal anotar que el pas de la llengua catalana a l'escola catalana és paral·lel al de la delegació corresponent d'Òmnium, que passà d'ensenyament del català a ensenyament català.)

escola catalana · escola catalana
catalana · escola catalana · escola
BUTLLETÍ INTERIOR
DELS SEMINARIS DE LA DEC
escola catalana · escola catalana

Informe sobre l'Alguer

Al llarg d'una història dilatada, el «Butlletí» ha fet una tasca útil. Tot i que no fóra just menystenir la seva aportació actual, és indubtable que, a causa de les precàries circumstàncies dels mitjans de comunicació, històricament, la seva tasca més destacada fou la de l'època de les prohibicions: en realitat va viure força temps fora de la llei, fins que, novament legalitzat Òmnium, l'actual conseller de Justícia i aleshores vice-secretari de la Junta Directiva i especialista de l'entitat per a les qüestions jurídiques donà l'alarma sobre la situació i es feren els passos legals adients: el crit d'alerta es produí el 29 d'abril de 1971, i l'any següent el «Butlletí» fou inscrit al Registre de la Propietat Intel·lectual i al Registre d'Empreses Periòdiques.

El «Butlletí Interior dels Seminaris de la DEC d'Òmnium Cultural» és, a hores d'ara, una publicació mensual que subministra suport tècnic i informació a l'escola catalana i que, segons l'exclusivitat inicial, continua dedicant una atenció preferent a la llengua, que és, comptat i debatut, la base d'aquella escola. Tanmateix, la consideració dels valors actuals, que són destacats, no pot fer oblidar els històrics corresponents a una època en què una publicació d'aquesta mena era un autèntic miracle. A hores d'ara, a més, per la seva vinculació a la mateixa DEC, el «Butlletí» és el portaveu més idoni i característic dels Premis Baldiri Rexach de la Fundació Jaume I.

JOSEP FAULI

